

fora del mer diagnòstic «pre-romà» d'E.T.C. (I, 227. 508) i d'AlcM, que al capdavant implicava el mateix. No hi ha cap raó ferma per relacionar-lo amb el NP germ. *Gavard*,¹ ni tampoc amb el NL *Gavardo*, *Gavarda* del Nord d'Itàlia (probablement postantroponímics d'aquell), com especulen els ignars estrangers Philippon (*Rom.*) i Brüch (*RLiR* II, 50), car és evident que un nom mossàrab de data pre-jaumina no pot venir d'un NP fràncic.

Noms val. relacionats: *Gavardeta* pda. que citen a Beneixida (xxxI, 95.10).

Un altre, més interessant, és GAVARIOL, pda. de Gavarda, que em citen allí (pron. *el gavariól*) junt amb la séquia de *Gavariol* (xxxI, 35, 137), continua com nom de la séquia en te. de Beneixida (xxxI, 95.20), situant-la entre Alcàntera i el curs del Xúquer (94.24-25). Tot l'aspecte és d'un diminutiu, derivat, en una forma o altra, del nom de *Gavarda*, la població del terme de la qual arranca la séquia. Com que és normal en valencià la reducció de -RRJ- a -rj- (*Boriol*, *Boriana*, *bàrio* pron. vulgars de *Borriol*, *Borriana*, *barri*), sembla que vingui d'una base *GABARRIOLUM, dim. d'un *GABARRIA o -ARRĒA, que coexistiren amb GABARRA/-BARRA/GABARDA (tal com hi ha *Segàrrria* al costat de *Segarra*). Nova confirmació del caràcter de variant etim. de *Gavarra* que té el nom *Gavarda*, d'aquest poble.

I nova i eloqüent comprovació de la data mossàrab i pre-romana del nom *Gavarda*. Ens recorda també el nom del riu *Cabriel* (que s'havia dit *Cabriol* en val.), però geogràficament no hi ha nexa, car el *Cabriel* ve de molt lluny, a la Manxa, i encara que afl. del Xúquer, hi desemboca 60 k. més amunt; no descartem del tot, que el record d'aquest nom pogués contribuir a la formació del derivat *Gavariol* (-rreol), però hauria de ser amb caràcter molt secundari, puix que també en la forma dels mots, els separen G-/C- i -var/-br-. I una séquia té poc de comú amb la naturalesa d'un riu.

¹ NP i NL que també s'estenien fins al Llgd. (*Gavart* NL, te. Montlaur, Sabarthès) i àdhuc al Princ. *Gavardo* en doc. d'a. 950 (A. Mundó, *Vilamajor*, p. 50).

GAVÀS i GAVASA

(1) GAVÀS, poble agr. al municipi d'Unarre (Pallars Sobirà) a 1380 m. alt.

PRON. MOD.: *gabàs*, oït per Casacuberta a Esterri d'Aneu (c. 1920).

DOC. ANT. 1281: *Gavàs* (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II, 52); 1408: *Gauas* (*Priv. Vall d'Aneu*, Saroïhandy a RFE IV, 27).

(2) *Gavàs*, poble agre. al municipi de Bisaurri (entre les valls de Benasc i de Les Pauïls), a la vall de la Múria, a l'esquerra del riu de *Gavàs*. La *muntanyeta de Gavàs* (2069 m. alt.) separa les valls de la Múria i de Bardaixí.

DOC. ANT. 1265: *Bernardus de Gauas* (M. Duque, *Docs. Ovarra*, 182.46).

PARÒNIM. GAVASA, antic municipi de la Llitera incorporat a Peralta de la Sal, a l'alta vall de la Sosa de Peralta, entre la serra de la Corrodella i la vall del riu de Sorita. El *barranc de Gavasa* és afluent per l'esquerra de la Sosa de Peralta.

PRON. MOD.: *gabása*, oït per Coromines a Sant Esteve de Llitera (xvii, 165), Peralta (xvi, 144) i Jusseu (xliv, 12), poblacions on s'apitxa la -s- sonora, igual que a Gavasa. També amb sorda a Areny (1957), per extensió de la pron. del lloc mateix.

DOC. ANT. 1063: *Gavasa* (*Liber Feud.* I, 55); 1067 (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II, 22); 1077: *Gavase* (SerranoS., *NHRbg.*, 30); 1090: *Gavasa* (en document de l'Arxiu de Solsona); 1157: *Rodlerandus de Gabasa* (Font Rius, *C. d. p.*, 159, doc. 106); 1170: *Gavasa* (SerranoS., *l. c.*, 37); 1280 (*Rat. Decimarum*, 206).

ETIM. Del basc *gabe* 'pobre, privat de', amb la partícula postposada -az, que funcionaria a manera de terminació adjectiva. I *Gavasa* seria el mateix, amb l'article basc -a, com indicà Coromines en E.T.C. II, 95. Tots tres llocs són elevats i molt pobres, o gairebé privats, de vegetació. J. F. C.

Gavatello, V. *Gavadons*

GAVATX

Nom despectiu aplicat als occitans i, per extensió, a tots els francesos (*DECat* IV, 435). No tindria gran interès donar una llista completa i detallada dels llocs on, usat com malnom, s'ha aplicat per designar llocs i en particular cases de pagès, i altres NLL menors, com *Cal Gavatx*, te. la Coma i la Pedra (xxxviii, 51.8) o *Borda de Gavatx*, te. de Jou (Pallars Sobirà) (xxxvii, 64.12).

En plural: *Bosc dels Gavatxos*, a una hora del Pla de Campllong (terme de Castellar del Riu, Berguedà), camí dels Rasos de Peguera (Torras, *Berguedà*, 74).

Font dels Gavatxos, partida del terme de Boí (xiii, 185).

Orri dels Gavatxos, en el Pla de Beret, te. Montgarri (foto en la *Guia de Vall d'Aran* de Solé Santaló).

Sengles clotades (*Fossa*, *Canal*, *Canyada*, *Foia*) del *Gavatx*: a Rubió, La Vansa, Montroi, Tàrbena (xxxvii 35.16; xxxviii, 35.19; xxx, 156.16; xxxiv, 169.20); *Gorg del Gavatx*, te. Vallmoll (xlvi, 21.30).

Borda de Gavatx, terme de Jou (Pallars Sobirà) (xxxvii, 64.12).

Cal Gavatxó, te. d'Osseja (Alta Cerdanya) (xxiii, 26.21).

Bordeta del Gavatxó, terme d'Aós (Alt Urgellet) (xxxvii, 159.1).

Prats de Gavatxó, en el terme de Montenartró (Pallars Sobirà) (xxxvii, 25.5).

La Gavatxona, partida del terme de Pi de Conflent (xxiv, 27.7). J. F. C.